

Pielikums

Latvijas Zvērinātu advokātu padomes
22.03.2011. lēmumam Nr.82,
ar grozījumiem, kas izdarīti
ar padomes 07.06.2011. lēmumu Nr.160,
ar padomes 28.06.2011. lēmumu Nr.182,
ar padomes 23.08.2011. lēmumu Nr.218,
ar padomes 17.12.2019. lēmumu Nr.219,
ar padomes 06.10.2020. lēmumu Nr.150,
ar padomes 27.04.2021. lēmumu Nr.108,
ar padomes 08.03.2023. lēmumu Nr.82,
ar padomes 22.03.2023. protokollēmumu
un padomes 18.04.2023. protokollēmumu

Vadlīnijas dokumentu iesniegšanai – pretendentiem advokāta eksāmena kārtošanai

Saskaņā ar Latvijas Republikas Advokatūras likuma 14.pantu par zvērinātiem advokātiem var uzņemt personas, kuras:

1. ir Latvijas pilsoņi;
2. ir ar nevainojamu reputāciju;
3. sasniegušas divdesmit piecu gadu vecumu;
4. saņēmušas valsts atzītu otrā līmeņa augstākās izglītības diplomu tiesību zinātnēs un ieguvušas jurista kvalifikāciju;
5. prot valsts valodu augstākajā līmenī;
6. ieguvušas darba pieredzi, strādājot kādā no šādiem amatiem:
 - a) vismaz trīs gadus – tiesneša amatā,
 - b) vismaz piecus gadus – prokurora, zvērināta tiesu izpildītāja vai zvērināta notāra amatā vai par zvērināta advokāta palīgu,
 - c) vismaz septiņus gadus – augstskolas tiesību zinātņu specialitātes akadēmiskā personāla amatā vai citā juridiskās specialitātes amatā;
7. nokārtojušas advokāta eksāmenu.

No advokāta eksāmena kārtošanas daļēji ir atbrīvoti tiesību zinātņu doktori.

Ministru Kabineta 2021.gada 27.aprīļa noteikumu Nr.270 „Zvērināta advokāta eksāmena un kvalifikācijas pārbaudījuma noteikumi” 3.punkts nosaka, ka pretendentam, kurš vēlas kārtot advokāta eksāmenu, ir jāiesniedz šādi dokumenti:

- Latvijas Republikas Advokatūras likuma 39.pantā minētais iesniegums, kurā norādīta elektroniskā pasta adrese;
- dzīves gājuma apraksts (CV), kurā atspoguļo arī informāciju par iegūto juridiskā darba pieredzi (tai skaitā veikto darbu apraksts);
- dokumenta kopija, kas apliecina augstākās izglītības iegūšanu atbilstoši Latvijas Republikas Advokatūras likuma 14.panta prasībām, ja iesniegumu un dokumentus sūta pa pastu vai elektroniski; ja iesniegumu un dokumentus iesniedz personīgi, uzrāda minētā dokumenta oriģinālu;
- augstākā (C) līmeņa 2.pakāpes valsts valodas prasmes apliecības kopija vai tā dokumenta kopija, kas apliecina pamata, vidējās vai augstākās izglītības iegūšanu latviešu valodā, ja iesniegumu un dokumentus sūta pa pastu; ja iesniegumu un dokumentus iesniedz personīgi, uzrāda minēto dokumentu oriģinālus;

- komersanta vai iestādes izsniegta izziņa vai cits dokuments, kas apliecina darba pieredzes iegūšanu (atbilstoši Latvijas Republikas Advokatūras likuma 14.pantā noteiktajām prasībām) attiecīgā laikposmā;
- atsauksme, kas apliecina, ka pretendentam ir nevainojama reputācija.

Papildus Latvijas Zvērinātu advokātu padomei iesniedzama personu apliecinoša dokumenta kopija, ja iesniegumu un dokumentus sūta pa pastu vai elektroniski; ja iesniegumu un dokumentus iesniedz personīgi, uzrāda personu apliecinošu dokumentu.

Tāpat Latvijas Zvērinātu advokātu padomei iesniedzama Iekšlietu ministrijas Informācijas centra izziņa par personas sodāmības neesamību nolūkā apliecināt, ka nepastāv Latvijas Republikas Advokatūras likuma 15.pantā minētie šķēršļi personas uzņemšanai zvērinātu advokātu skaitā.

Informācija zvērinātiem advokātiem, kas sniedz atsauksmes: Atsauksmes sniegšana uzskatāma par apliecinājumu tam, ka advokāts, kurš sniedz atsauksmi, ir pārbaudījis personas atbilstību advokāta statusam un atzinis personu par atbilstošu. Nepamatotas un/vai nepatiesas atsauksmes sniegšana ir neētiska rīcība.

Pretendentu iesniegtajiem dokumentiem jāatbilst Dokumentu juridiskā spēka likumam un Ministru kabineta 2018.gada 4.septembra noteikumu Nr.558 „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība” prasībām.

Uz darba pieredzi juridiskās specialitātes amatā, kurš tieši nav nosaukts Latvijas Republikas Advokatūras likuma 14.panta pirmās daļas 6.punktā, attiecināmi Ministru kabineta 2017.gada 23.maija noteikumi Nr.264 „Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām”, un darba pieredzi var iegūt, strādājot tikai tādā amatā, kurš atbilst šo noteikumu pielikuma „Profesiju klasifikators” 26.apakšgrupai, 261.mazai grupai noteiktajām prasībām, pretendentam veicot tādus darba pienākumus, kuri atbilst pielikuma „Profesiju klasifikators” 3.23.apakšpunktā „Profesiju mazā grupa” noteiktajām prasībām.

Latvijas Republikas Advokatūras likuma 14.panta pirmās daļas 6.punkta „c” apakšpunktā paredzēto darba pieredzi citā juridiskās specialitātes amatā var iegūt tikai pēc valsts atzīta otrā līmeņa augstākās izglītības diploma tiesību zinātnēs saņemšanas un jurista kvalifikācijas iegūšanas.

Personai, lai tā būtu guvusi pieredzi augstskolas tiesību zinātņu specialitātes akadēmiskā personāla amatā, ir jābūt darba pieredzei atzītā augstskolā (ietverta augstskolu reģistrā), jābūt pasniegusiai tiesību zinātņu priekšmetu, jābūt vēlētai attiecīgā akadēmiskā personāla amatā un šis amats atbilst lektora, docenta, asociētā profesora vai profesora amatam.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Advokatūras likuma 14.panta pirmās daļas 4.punktu par zvērinātiem advokātiem var uzņemt personas, kuras saņēmušas valsts atzītu otrā līmeņa augstākās izglītības diplomu tiesību zinātnēs un ieguvušas jurista kvalifikāciju. Tiesību normas tekstā lietotais saiklis „un” norāda uz likumdevēja izteiktajām prasībām kā kumulatīvām. Tātad, lai konstatētu atbilstību tiesību normai, ir jāizpildās abām prasībām, proti – pretendentam ir nepieciešams saņemt valsts atzītu otrā līmeņa augstākās izglītības diplomu tiesību zinātnēs un iegūt jurista kvalifikāciju.

Saskaņā ar Augstskolu likuma 59.pantu atbilstoši valsts akreditētajai studiju programmai augstskolās var iegūt šādu profesionālo augstāko izglītību:

1. pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību un ceturtā līmeņa profesionālo kvalifikāciju;
2. otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību:
 - a) piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju;
 - b) profesionālo bakalaura grādu un piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju;
 - c) profesionālo maģistra grādu vai profesionālo maģistra grādu un piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju.

Ja pretendents izglītību ir ieguvis ārvalstīs, pretendents ir jāvērtē Akadēmiskās informācijas centrā, kurš, pamatojoties uz Izglītības likuma 11.¹ pantu, veic ārvalstīs izsniegto izglītības dokumentu atzīšanu Latvijā, un jālūdz veikt ārvalstīs iegūtā izglītības dokumenta ekspertīzi, nosakot, kādam Latvijā piešķiramam akadēmiskajam grādam tas atbilst vai ir pielīdzināms. Atzīšanas procedūras rezultātā ir nepieciešams konstatēt, ka ārvalstīs piešķirtais akadēmiskais grāds atbilst Latvijā piešķiramam profesionālās augstākās izglītības maģistra grādam. Tikai secinājums, ka ārvalstīs piešķirtais izglītības dokuments atbilst Latvijā izsniegtam profesionālās izglītības augstākās izglītības diplomam par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības apguves programmu neaplicina to, ka pretendents/-e ir ieguvis/-usi jurista profesionālās kvalifikācijas prasībām atbilstošu izglītību.

Pretendentiem īpaša uzmanība jāvērt uz Ministru Kabineta 2021.gada 27.aprīļa noteikumu Nr.270 „Zvērināta advokāta eksāmena un kvalifikācijas pārbaudījuma noteikumi” 15. un 16.punktu, kas nosaka, ka:

- Ja pretendents attaisnojošu iemeslu dēļ neierodas uz eksāmenu, viņam ir tiesības kārtot eksāmenu citā padomes norādītā laikā un atkārtoti eksāmena maksu nemaksāt. Pretendents par neierašanos un neierašanās iemesliem informē komisiju līdz eksāmena sākumam. Par to, vai neierašanās iemesli atzīstami par attaisnojošiem, lemj komisija, un tas tiek norādīts protokolā;
- Ja pretendents neierodas uz eksāmenu neattaisnojošu vai komisijai nezināmu iemeslu dēļ, iemaksāto eksāmena maksu neatmaksā.

Iesniegumu atkārtota eksāmena kārtošanai vēlams rakstīt tikai tad, kad pagājis gads, kopš pretendents nav nokārtojis iepriekšējo eksāmenu, jo pretējā gadījumā, izskatot iesniegumu saprātīgā termiņā un ņemot vērā visus lietas apstākļus, tiks pieņemts nelabvēlīgs lēmums, pamatojoties uz Latvijas Republikas Advokatūras likuma 41.³pantu.

Iesnieguma veidlapu pielaišanai pie zvērināta advokāta eksāmena kārtošanas, kurā apliecināta atbilstība Latvijas Republikas Advokatūras likuma 14.pantā norādītajāmprasībām un norādīts uz Latvijas Republikas Advokatūras likuma 15.pantā minēto šķēršļu neesamību, kā arī sniegta atļauja Latvijas Zvērinātu advokātu padomei Latvijas Republikas Advokatūras likumā noteikto funkciju izpildei veikt personas datu apstrādi, skat. pielikumā.